II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 29. maja 2009

o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska za Anglijo, Škotsko in Wales na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 3853)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(2009/431/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov [1] in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Če se količina živinskega gnojila, ki ga namerava država članica letno uporabiti na hektar, razlikuje od količine, navedene v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in v točki (a) navedenega pododstavka, mora biti ta količina določena tako, da ni ogroženo doseganje ciljev iz člena 1 navedene direktive, in mora biti upravičena na podlagi objektivnih meril, kot so v tem primeru dolga rastna doba in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.

(2) Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske je 14. januarja 2009 Komisiji predložilo zahtevek za odstopanje na podlagi tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS za Anglijo, Škotsko in Wales.

(3) Zahtevano odstopanje se nanaša na namen Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, da na travniških kmetijah Anglije, Škotske in Walesa dovoli vnos do 250 kg dušika iz živinskega gnojila letno na hektar. Odstopanje bi po ocenah zajemalo približno 1 950 kmetijskih gospodarstev v Angliji, na Škotskem in v Walesu, kar ustreza 1,3 % vseh kmetij, 1,5 % uporabljene kmetijske površine in 21 % glav mlečne živine.

(4) Zakonodaja za izvajanje Direktive 91/676/EGS, tudi tista za določevanje ranljivih območij in vzpostavitev akcijskega programa v Angliji (Predpisi 2008 št. 2349), na Škotskem (Predpisi 2008 št. 298) in v Walesu (Predpisi 2008 št. 3143), je bila sprejeta in se uporablja v povezavi s to odločbo.

(5) Opredeljena ranljiva območja, na katera se nanašajo akcijski načrti, pokrivajo 68 % skupne površine Anglije, 14 % skupne površine Škotske in 4 % skupne površine Walesa.

[1] UL L 375, 31.12.1991, str. 1.

(6) Predloženi podatki o kakovosti vode kažejo, da ima v Angliji 83 % teles podzemne vode povprečne koncentracije nitratov pod 50 mg/l, 58 % pa pod 25 mg/l. Na Škotskem in v Walesu ima več kot 90 % teles podzemne vode povprečne koncentracije nitratov pod 50 mg/l, več kot 70 % pa pod 25 mg/l. V površinskih vodah so v Angliji na več kot 50 % krajev za spremljanje povprečne koncentracije nitratov pod 25 mg/l, na le 9 % pa nad 50 mg/l. Na Škotskem in v Walesu so na več kot 90 % krajev za spremljanje povprečne koncentracije nitratov pod 25 mg/l, na nobenem kraju za spremljanje pa niso nad 50 mg/l.

(7) Molzno govedo, klavno govedo in ovce so glavne vrste pašne živine v Angliji, na Škotskem in v Walesu, števila glav živine pa so se v obdobju 1995–2007 zmanjševala (zmanjšanje je znašalo 13 % pri govedu ter 22 % pri ovcah in jagnjetih). Približno 48 % vsega proizvedenega živinskega gnojila se uporablja kot trdno gnojilo, pridobljeno iz sistemov, ki temeljijo na slami, 52 % vsega živinskega gnojila pa se uporablja kot gnojevka.

(8) Uporaba umetnih gnojil v zadnjih 20 letih se je zmanjšala, za 42 % pri dušikovih in za 49 % pri fosfornih. Uporaba umetnega dušikovega gnojila na travinju, namenjenem za pašo mlečne živine, se je od leta 1999 zmanjšala za 37 % in je leta 2007 znašala 128 kg N/ha. Nacionalne bilance OECD za dušik in fosfor kažejo za obdobje od 1985 do 2002 padec dušikove bilance s 46 na 22 kg N/ha in padec fosforjeve bilance s 15 na 12 kg P/ha.

(9) Travinja zavzemajo 69 % skupne kmetijske površine v Angliji, na Škotskem in v Walesu, 46 % jih je ekstenzivnih, 54 % pa upravljanih. 31 % vseh kmetijskih zemljišč so njive.

(10) Spremni dokumenti, ki so predloženi v uradnem obvestilu, kažejo, da je predlagana količina 250 kg dušika iz živinskega gnojila pašne živine letno na hektar na travniških kmetijah utemeljena na podlagi objektivnih meril, kot so velika neto količina padavin, dolge rastne dobe in veliki pridelki trave, ki sprejme veliko dušika.

(11) Komisija po pregledu zahtevka meni, da predlagana količina 250 kg na hektar ob upoštevanju nekaterih strogih pogojev ne bo škodovala doseganju ciljev iz Direktive 91/676/EGS.

(12) Ta odločba se uporablja v povezavi z akcijskimi programi za Anglijo, Škotsko in Wales za obdobje od leta 2009 do 2012.

(13) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Odbora za nitrate, ki je bil ustanovljen v skladu s členom 9 Direktive 91/676/EGS –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Odstopanje, ki ga je Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske zahtevalo za Anglijo, Škotsko in Wales z namenom, da se dovoli uporaba večje količine živinskega gnojila, kakor jo določa prvi stavek drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in točka (a) navedenega pododstavka, se odobri ob upoštevanju pogojev iz te odločbe.

Člen 2

Opredelitve

V tej odločbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „travniška kmetija“ pomeni kmetijsko gospodarstvo, na katerem 80 % ali več kmetijske površine, ki je na voljo za gnojenje z živinskim gnojilom, pokriva trava;

(b) „pašna živina“ pomeni govedo (razen telet, rejenih za meso), ovce, jelenjad, koze in konje;

(c) „trava“ pomeni trajno ali začasno travinje (začasno pomeni, da leži manj kot štiri leta).

Člen 3

Področje uporabe

Ta odločba se uporablja za travniške kmetije na individualni podlagi in pod pogoji iz členov 4, 5 in 6.

Člen 4

Letna dovoljenja in obveznosti

1. Kmetje, ki želijo, da se odobri odstopanje, morajo letno oddati vloge pristojnim organom.

2. Skupaj z letno vlogo iz odstavka 1 se pisno obvežejo, da bodo izpolnjevali pogoje, določene v členih 5 in 6.

3. Pristojni organi zagotovijo, da so vsi zahtevki za odstopanje podvrženi upravnemu nadzoru. Kadar navedeni nadzor pokaže, da pogoji iz členov 5 in 6 niso izpolnjeni, se vložnik o tem obvesti. V tem primeru velja zahtevek za zavrnjenega.

Člen 5

Uporaba živinskega gnojila in drugih gnojil

1. Količina živinskega gnojila pašne živine, ki se vsako leto vnese v tla na travniških kmetijah, tudi s strani živali samih, ne sme presegati količine živinskega gnojila, ki vsebuje 250 kg dušika na hektar, pod pogoji iz odstavkov 2 do 7.

2. Skupni vnos dušika ne sme presegati predvidljivih potreb po hranilih zadevnega posevka in mora upoštevati vnos iz tal.

3. Vsaka kmetija mora imeti načrt gnojenja, kjer je opisano kolobarjenje na kmetijskem zemljišču in načrtovana uporaba živinskega gnojila, dušikovih in fosfatnih gnojil. Kmetija mora imeti navedeni načrt pripravljen vsako koledarsko leto do najpozneje 1. marca.

Načrt gnojenja vključuje naslednje:

(a) število glav živine, opis sistema namestitve in sistema za shranjevanje, vključno z velikostjo prostora, ki je na razpolago za skladiščenje živinskega gnojila;

(b) izračun dušika (z odštevkom izgub pri namestitvi in shranjevanju) in fosforja iz živinskega gnojila, ki se proizvedeta na kmetiji;

(c) načrt kolobarjenja posevkov in površino za vsak posevek, vključno s skico položajev posameznih polj;

(d) predvidene potrebe posevka po dušiku in fosforju;

(e) količino in vrsto živinskega gnojila, ki se dostavi iz kmetije ali na kmetijo;

(f) rezultate analize tal glede stanja dušika in fosforja v tleh, če so na voljo;

(g) količino vnesenega dušika in fosforja iz živinskega gnojila za vsako polje;

(h) količino vnesenega dušika in fosforja iz umetnih in drugih gnojil za vsako polje.

Načrte je treba popraviti najpozneje sedem dni po vsaki spremembi v kmetijski praksi, da se zagotovi skladnost med načrti in dejansko kmetijsko prakso.

4. Vsaka kmetija vodi bilanco gnojenja, vključno z informacijami o upravljanju z vnosi dušika in fosforja. Bilanca gnojenja se predloži pristojnemu organu za vsako koledarsko leto.

5. Vsaka travniška kmetija, za katero je odobreno odstopanje, se strinja, da se vloga iz člena 4(1), načrt gnojenja in bilanca gnojenja preverjajo.

6. Rezultati analize dušika in fosforja v zemlji so dostopni za vsako kmetijo, za katero velja odstopanje. Vzorčenje in analiza se morata izvajati najmanj enkrat na štiri leta za vsako homogeno površino na kmetiji, ob upoštevanju kolobarjenja s posevki in značilnosti zemlje. Zahteva se vsaj ena analiza na 5 hektarjev kmetijskih površin.

7. Živinskega gnojila se ne sme nanašati jeseni pred začetkom setve trave.

Člen 6

Upravljanje zemljišč

Na 80 % ali več površin, ki so na kmetijah na voljo za vnos živinskega gnojila, se goji trava. Kmetje, za katere je odobreno individualno odstopanje, izvajajo naslednje ukrepe:

(a) začasno travinje na peščeni zemlji se orje spomladi;

(b) preorani travi na vseh tipih tal takoj sledijo posevki z visoko potrebo po dušiku;

(c) kolobarjenje ne vključuje stročnic in drugih rastlin, ki vežejo atmosferski dušik. To pa ne velja za deteljo v travinju z manj kot 50 % detelje ali za druge stročnice, podsejane s travo.

Člen 7

Drugi ukrepi

To odstopanje se uporablja brez poseganja v ukrepe, ki so potrebni za skladnost z ostalo zakonodajo Skupnosti za zaščito javnega zdravja in zdravja živali ter zaščito okolja.

Člen 8

Spremljanje

1. Pristojni organ sestavi in vsako leto posodobi zemljevide, iz katerih so razvidni odstotki travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je v vsaki upravni enoti odobreno individualno odstopanje. Ti zemljevidi se vsako leto predložijo Komisiji in so priloženi poročilu, navedenemu v členu 10 te odločbe.

2. Spremljanje kmetij, na katere se nanašata akcijski program in odstopanje, se izvaja na poljih kmetijskih gospodarstev in kmetijskih območjih spremljanja. Referenčna območja spremljanja morajo biti značilna za različne tipe tal, ravni intenzivnosti in prakse gnojenja.

3. Raziskave in analize hranil, navedene v členu 5 te odločbe, zagotavljajo podatke o lokalni rabi zemljišč, kolobarjenju posevkov in kmetijski praksi na kmetijah, za katere je odobreno individualno odstopanje. Ti podatki se lahko uporabijo za modelno zasnovane izračune obsega spiranja nitratov in izgub fosforja na poljih, na katerih se vnaša do 250 kg dušika iz gnojila pašne živine na hektar letno.

4. Spremljanje plitvih podzemnih vod, talnih vod, odpadnih vod in potokov na kmetijah, ki spadajo h krajem kmetijskih območjih spremljanja, je vir podatkov o koncentraciji dušika in fosforja v vodi, ki izteka iz območja korenin in se izliva v podzemne in površinske vode.

5. Na kmetijskih območjih spremljanja, ki se nahajajo v bližini najbolj občutljivih vodnih teles, se poostri spremljanje kakovosti vode.

6. Izvede se študija z namenom, da se ob koncu obdobja odstopanja zberejo podrobne znanstvene informacije o sistemih travinja v intenzivni rabi, da se izboljša upravljanje s hranili. Ta študija se bo osredotočila na izgube hranil, vključno z izpiranjem nitratov, izgube zaradi denitrifikacije in izgube fosfatov, in sicer v okviru sistemov intenzivne proizvodnje mleka na reprezentativnih območjih.

Člen 9

Pregledi

1. Pristojni nacionalni organ izvaja upravne preglede vseh kmetij, za katere je odobreno individualno odstopanje, da oceni, ali upoštevajo najvišjo količino 250 kg dušika iz gnojila pašne živine letno na hektar, največje dovoljene stopnje gnojenja z dušikom in pogoje za rabo zemljišč.

2. Na podlagi analize tveganja, rezultatov pregledov iz prejšnjih let in rezultatov splošnih naključnih pregledov upoštevanja zakonodaje, s katero se izvaja Direktiva 91/676/EGS, se vzpostavi program pregledov na kraju samem. Pregledi na kraju samem se izvedejo na vsaj 3 % kmetij, za katere je odobreno individualno odstopanje, ob upoštevanju pogojev iz členov 5 in 6.

Člen 10

Poročanje

1. Pristojni organ Komisiji vsako leto predloži rezultate spremljanja, skupaj z jedrnatim poročilom o spreminjanju kakovosti vode in praksi vrednotenja. V poročilu so navedene informacije o tem, kako se z nadzori na ravni kmetije vrednoti izvajanje pogojev odstopanja, in informacije o kmetijah, ki ne upoštevajo določb; te informacije temeljijo na rezultatih upravnih pregledov in pregledov na kraju samem.

Prvo poročilo se pošlje najpozneje junija 2010, poznejša letna poročila pa najpozneje junija vsako leto.

2. Tako dobljene rezultate bo Komisija upoštevala pri možnih novih zahtevkih za odstopanje.

Člen 11

Začetek uporabe

Ta odločba se uporablja v povezavi s predpisi za izvajanje akcijskega načrta v Angliji (Predpisi 2008 št. 2349), na Škotskem (Predpisi 2008 št. 298) in v Walesu (Predpisi 2008 št. 3143). Njena veljavnost preneha 31. decembra 2012.

Člen 12

Ta odločba je naslovljena na Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.

V Bruslju, 29. maja 2009

Za Komisijo

Stavros DIMAS

Član Komisije